6 eks.
allinn, Vabaduse p. 1
Eesti Pank

# Riigi Teataja

**Nr. 19.** **6. märtsil 1928 a.** **Nr. 19.**

**Art. 97. Üleajateenijate teenistusseadlus.**

**98. Määrus tempelmaksu maksmise korra kohta riigi põlevkivitööstuse mõnesuguste dokumentide pealt.**

Vabariigi Valitsuse poolt 22. veebruaril 1928 a. antud

## 97. Üleajateenijate teenistusseadlus.

### I peatükk.

### Üldreeglid.

§ 1. Üleajateenijateks loetakse rahuajal allohvitserid ja sõdurid, kes on sundusliku tegeliku teenistusaja alalises kaitseväes teeninud ja selle teenistusaja lõpul või pärast seda alalisse kaitseväkke oma soovil tegeliku kaitseväeteenistuse jatkamiseks vastu võetud, alates päevast, millest nad käsukirjaga üleajateenijana tegelikku kaitseväeteenistusse vastuvõetuks loetud, kuni selle päevani, millest nad käsukirjaga alalisest kaitseväest vabastatuks arvatakse.

§ 2. Üleajateenijaks võib olla ainult aus ja laitmata elukommetega Vabariigi kodanik, kes tunnustab põhiseadusega maksma pandud riigikorda.

§ 3. Üleajateenija iseloomustavateks omadusteks peavad olema: isamaa-armastus, vaprus, kohusetruudus, ausus, kokkuhoidlikkus, kainus ja viisakus.

§ 4. Üleajateenijate kohta on maksvad kõik kaitsevägedesse puutuvad seadused, seadlused, määrused ja teenistuseeskirjad.

§ 5. Üleajateenijate teenistuskäik, kuivõrt see käesolevas seadluses kindlaks määramata, normeeritakse vastavate eriseadlustega. Kuni vastavate eriseadluste andmiseni normeeritakse üleajateenijate teenistuskäik, kuivõrt see maksvates seadlustes kindlaks määramata, sõjaministri käsukirjadega.

### II peatükk.

### Teenistusse võtmine.

§ 6. Teenistusse võtab ja teenistussevõtmise oma käsukirjas avaldab väeosa (asutuse) ülem.

Teenistussevõtmiseks peab olema diviisi või sellele vastava asutuse ülema nõusolek.

Meditsiin- ja veterinääralal velskerite ametikohtadele teenistusse võtmiseks peab olema vastava valitsuse ülema nõusolek.

§ 7. Tingimused, millele teenistussevõetav peab vastama oma sõjalise ja ametialalise ettevalmistuse poolest, määrab kindlaks sõjaminister.

§ 8. Tervislikult teenistussevõetav peab olema:

1) rivikõlblik, kui ta võetakse teenistusse rivi-ametikohale;
2) rivi- või rivituteenistusse kõlblik, kui ta võetakse teenistusse administratiiv-ametikohale.

Vabadussõja invaliide võib administratiiv-ametikohtadele teenistusse võtta tervisliku seisukorra peale vaatamata, kui tervislik seisukord vastaval ametikohal ei takista teenistusekohuste täitmist.

Tervislik järelevaatus teenistusse astuda soovijale toimetatakse väeosa (asutuse) ülema korraldusel.

§ 9. Teenistusse võtta võib ainult neid, kes:

1) valdavad riigikeelt;

2) on olnud vähemalt kolm aastat Eesti Vabariigi kodakondsuses;
3) ei ole ennem § 12 p. 4 või p. 5 lit. a ja g korras teenistusest vabastatud;
4) teenistusse astumise ajal omavad Riigikogu valimise seaduse järgi hääleõiguse ning ei ole kohtu poolt määratud karistusega riigiteenistusse astumise õigusest ilma jäetud;
5) ei seisa kohtu ega eeluurimise all.

§ 10. Teenistusse võetakse teenistusse astuda soovija enese kirjaliku sooviavalduse põhjal. Sellekohane sooviavaldus esitatakse selle väeosa (asutuse) ülemale, kuhu soovitakse teenistusse astuda.

Juhtumisel, kui soovitakse teenistusse astuda käsutus-, reserv- või tagavaraväest või teise väeossa, lisatakse sooviavaldusele juurde:

1) lühike elulookirjeldus;
2) tõestatud ärakiri teenistuslehest, teenistusest vabastamise tunnistus ja juhtumisel, kui sooviavaldaja ennem üleajateenijana on teeninud, viimase atestatsiooni kokkuvõte;
3) ametlik tõendus, et sooviavaldaja on olnud vähemalt kolm aastat Eesti Vabariigi kodakondsuses;
4) sooviavaldaja haridust tõendav tunnistus;
5) allkiri, et sooviavaldaja omab sooviavalduse esitamise ajal Riigikogu valimise seaduse järgi hääleõiguse ning ei ole kohtu poolt määratud karistusega riigiteenistusse astumise õigusest ilma jäetud ega ei seisa kohtu või eeluurimise all;
6) kui sooviavaldaja on sooviavalduse esitamise ajal sunduslikus tegelikus teenistuses alalises kaitseväes, siis peale muu veel oma väeosa (asutuse) ülema arvamine sooviavaldaja kõlblikkuse kohta.

§ 11. Mobilisatsiooni väljakuulutamisega katkestatakse üleajateenijate teenistusse võtmine kuni demobilisatsiooni väljakuulutamiseni.

Mobilisatsiooni väljakuulutamise ajal väeosas (asutuses) teenistuses olevad üleajateenijad jäävad tegelikku kaitseväeteenistusse kuni selle väeosa (asutuse) rahuaegsele koosseisule üleviimiseni.

## III peatükk.

## Teenistusest vabastamine.

§ 12. Üleajateenija vabastatakse teenistusest:

1) üleajateenija enese soovil § 13 korras;
2) kui üleajateenija on valitud ja astub Riigikogu liikmeks;
3) seadusejõusse astunud kohtuotsuse põhjal, millega õigused kitsendatud või mille tagajärjeks on auastme kaotus;
4) distsiplinaar-karistusena, distsiplinaarkaristuste seadluses ette nähtud korras;
5) administratiiv-korras:
a) pärast mitterahuloldavat atestatsiooni, atestatsiooni seadluses ette nähtud korras;
b) pärast 26-nädalist vahetpidamata või pärast 30-nädalist ühe kalendriaasta jooksul korduvat kõrvalolemist teenistusekohuste täitmiselt, välja arvatud teenistusekohuste täitmisest tingitud haiguste, vigastuste ja haavamiste ning taudide ajal saadud haiguste tõttu kõrvalolemise aeg;
c) parandamata haiguse või vigastuse puhul, kui see ametikohuste täitmist takistab;
d) täie pensioni väljateenimisel, kui väeosa (asutuse) ülem vallandamise tarvilikuks peab;
e) vanaduse tõttu (§ 14);
f) koosseisu vähendamisel;
g) teenistuse huvides.

§ 13. Enese soovil (§ 12 p. 1) teenistusest vabaneda võib üleajateenija, kui tema on teeninud üleajateenijana vähemalt ühe aasta.

Selle juures väeosa (asutuse) ülemal on õigus:

1) teenistusest vabastamist sellekohase soovi esitamise päevast arvates kuni kaks kuud edasi lükata, kui see kaitseväe huvides tarvilik;
2) vabastada üleajateenijat tema sellekohase sooviavalduse puhul ka enne aastase tähtaja väljateenimist, kui kaitseväe huvid selle all ei kannata.

§ 14. Vanaduse tõttu (§ 12 p. 5 lit. e) teenistusest vabastada võib:

1) rivi-ametikohtadelt:
a) jao ülema või sellele vastavatelt ja vähematelt ametikohtadelt — pärast 35 a. vanadust;
b) rühma vanemate ja vastavatelt ametikohtadelt — pärast 40 a. vanadust, ja
c) kõrgematelt ametikohtadelt — pärast 45 a. vanadust;
2) administratiiv-ametikohtadelt — pärast 55 a. vanadust.

§ 15. Teenistusest vabastab avaldamisega oma käsukirjas:

1) teenistuse huvides (§ 12 p. 5 lit. g) — diviisi või sellele vastava asutuse ülem, väeosa (asutuse) ülema ettepanekul;
2) teistel juhtumistel — väeosa (asutuse) ülem.

§ 16. Teenistusest vabastatu arvatakse käsutus-, reserv- või maakaitseväkke, või vabastatakse täiesti kaitseväeteenistuse kohustusest alustel ja korras, mis on ette nähtud kaitseväeteenistuse seaduses.

## IV peatükk.

## Üleajateenijate õigused.

§ 17. Üleajateenijad on vabastatud kogukonna heaks võetavast isikumaksust (R.T. nr. 43 — 1926, seadus nr. 79 § 35).

§ 18. Riigi raudteedel, laevadel ja kõigil teistel riigi liikumisvahenditel sõites üleajateenijad saavad sõiduhinna alandust 50% kõigis klassides (R.T. nr. 43 — 1926, seadus nr. 79 § 34).

§ 19. Üleajateenijatele maksetakse ühekordset lisatasu:

1) iga kolmeaastase vahetpidamata teenistuse eest — kolme kuu palga suuruses;
2) iga kümneaastase vahetpidamata teenistuse eest — kuue kuu palga suuruses.

§ 20. Puhkust üleajateenijatele antakse samadel alustel ja korras nagu ohvitseridele.

§ 21. Perekonna-abiraha üleajateenijad saavad ühistel alustel riigiteenijatega.

§ 22. Haiguse korral üleajateenijad saavad teenistustasu edasi ühistel alustel riigiteenijatega.

§ 23. Koosseisu vähendamise tagajärjel madalamale ametikohale määratud üleajateenija saab oma endise ametikoha järgi teenistustasu edasi kolme kuu jooksul.

§ 24. Ametisõitude tasu üleajateenijad saavad ühistel alustel riigiteenijatega.

§ 25. Mobilisatsiooni väljakuulutamise ajal teenistuses olevad üleajateenijad, kes on teeninud üleajateenijana vahetpidamata vähemalt ühe aasta, arvates mobilisatsiooni väljakuulutamise päevast tagasi, saavad teenistustasu edasi samadel alustel nagu rahuajal.

§ 26. Üleajateenija, kelle ametikoht kaotatakse, vaba ametikoha puudumisel viiakse üle ametnikkude reservi (R.T. nr. 149 — 1924, seadus nr. 97 § 13), ametnikkude reservi korralduses kindlaks määratud alustel ja korras.

§ 27. Koosseisude vähendamise tõttu teenistusest vabastatud üleajateenija, või viimase surma korral tema perekond, saab üleajateenija endise ametikoha järgi palka ja korterivarustuse raha edasi ühistel alustel ohvitseridega.

§ 28. Üleajateenija, kes vanaduse tõttu kõlblik ei ole rivi-ametikohal teenimiseks, viiakse üle vastavale vabale administratiiv-ametikohale või selle puudumisel vabastatakse teenistusest.

§ 29. Vanaduse tõttu teenistusest vabastatud üleajateenijad saavad palga ja korterivarustuse raha edasi ühistel alustel koosseisu vähendamise tõttu vabastatavatega (§ 27).

§ 30. Parandamata haiguse või vigastuse tõttu teenistusest vabastatud üleajateenija saab edasi kolme kuu jooksul teenistustasu, välja arvatud kraamivarustus, samas suuruses nagu endisel ametikohal teenistusest vabastamise päeval.

§ 31. Üleajateenija surma korral saavad tema perekonnaliikmed ja ülenevad sugulased toetusena tema teenistustasu edasi ühistel alustel ja korras riigiteenijate perekonnaliikmetega ja ülenevate sugulastega. Üleajateenija matmise kulud tasutakse ühistel alustel riigiteenijate matmise kuludega.

## V peatükk.

## Seadluse maksmahakkamine.

§ 32. See seadlus hakkab maksma 1. märtsist 1928 a.

Selle seadluse maksmahakkamisega kaotavad maksvuse:

1) Vabariigi Valitsuse poolt 11. aprillil 1920 a. vastu võetud ajutised määrused vabatahtlikult üleajateenijate rahvaväelaste kohta (R.T. nr. 59/60 — 1920, seadus nr. 170);
2) 1869 a. S.S.K. VI r. II väljaande §§ 32—38;
3) surnud üleajateenijate matmise kulude katmise ja nende perekondade toetamise seadlus (R.T. nr. 112 — 1927);
4) Vabariigi Valitsuse poolt 30. märtsil 1927 a. vastu võetud „Kaitsevägede palganormide“ lisareeglite § 6.

Riigivanem J. Tõnisson.

Sõjaminister N. Reek.

Riigisekretär K. Terras.

**98. Määrus tempelmaksu maksmise korra kohta riigi põlevkivitööstuse mõnesuguste dokumentide pealt.**

Alus: Tempelmaksu seaduse § 10.

Tempelmaksu maksmist lepingute, mille tempelmaks riigi põlevkivitööstuse tasuda, väljaantavate arvete ja välismaalt saadud arvete pealt teostab riigi põlevkivitööstus järgmises korras:

1. Tähendatud dokumentide tempelmaksustamiseks peetakse riigi põlevkivitööstuses eri tempelmaksuraamat, mis sisaldab järgmised lahtrid:

a) järjekorranumber,

b) asutuse või isiku nimi, kellega dokument tehtud, dokumendi kuupäev ja lühendatud sisu,

c) dokumendi summa,

d) dokumendi pealt võetav tempelmaksu summa.

2. Dokumendid kantakse tempelmaksuraamatusse kronoloogilises järjekorras ja igale dokumendile tähendatakse:

a) järjekorranumber, mille all dokument tempelmaksuraamatusse kantud,

b) dokumendi tempelmaksu summa, ja

c) et tempelmaks tasutakse käesolevas määruses ette nähtud korras.

3. Tempelmaksu maksab riigi põlevkivitööstus iga kuu eest järgneva kuu jooksul Eesti Panga Tallinna osakonda ja tempelmaksuraamatusse märgitakse vastava kokkuvõtte juures, missuguse kviitungi vastu tempelmaksu summa makstud.

4. Käesolev määrus loetakse maksvaks 1. jaanuarist 1928 a.

Tallinnas, 23. veebruaril 1928 a. Nr. 3033/g.

Rahaminister A. Teetsov.

Otsekoheste maksude peavalitsuse peadirektor E. Vilken.

Hind 5 senti. Riigi trükikoja trükk.